

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG.

ILLUSTRERADT

MAGASIN

DALARÖ SKANS. — AMATÖRFOTO. A. F. GUSTAFSSON, STOCKHOLM.

16:DE ÅRG.

DEN 4 APRIL 1915.

N:o 27.

Fr. Leth.

B. 8 Da STOCKHOLMSFOTOGRAF. Klödet: Kem. A.-B. Bengt Sjöbergstr., Sölm. Gp.
 GENERALLÖJTNANT F. J. LETH I SITT TJÄNSTERUM PÅ 65-ÅRS DAGEN DEN 2 MARS.

Den 2 mars detta år fyllde generalfälttygmästaren och inspektören för artilleriet, generallöjtnant F. J. Leth sextiofem år.

Fredrik Johan Leth är född i Kristianstad den 2 mars 1850, son af hofrättssekreteraren därstädes Axel Olof Leth och hans maka Johanna af Klercker. Efter att 1867 ha aflagt mogenhetsexamen valde han den militära banan och utnämndes 1869 efter att ha genomgått krigsskolan på Karlberg till underlöjtnant vid Vendes artilleriregemente. Sedan han 1875 afslutat fullständig lärokurs jämväl vid krigshögskolan å Marieberg, befordrades han till löjtnant vid samma regemente, men togs samtidigt i anspråk för undervisningen vid de militära läroverken, i det han efter hvartannat tjänstgjorde 1875—77 som repetitör på Marieberg, 1877 som andre lärare i vapenlära på Karlberg, 1878—80 som lärare i teoretiska kursen vid skjutskolan för infanteri- och kavalleriofficerare samt därefter dels 1881 som extra lärare dels 1884—89 som ordinarie lärare i vapenlära vid krigsskolan på Karlberg.

Leth hade då redan gjort sig känd som en synnerligen framstående ballistiker och 1882 utgifvit ett arbete om "Yttre ballistik och tabellinskjutning", som tillvunnit sig mycket erkännande.

Från 1879 blef Leth dessutom inkallad i artilleristaben, där han i fem år tjänstgjorde som sekreterare och därefter ända till 1889 som artilleristabs-officer. År 1884 utnämndes han till kapten af 2:a kl. vid Vendes artilleriregemente och blef 1889 chef för dettas tredje batteri. Under tiden deltog han ock i ett stort antal skjut- och fältöfningar, under hvilka han förvärfvade sig en omfattande praktisk insikt i tjänstens skilda grenar. År 1889 rönt han utmärkelsen att bli invald i krigsvetenskapsakademien.

Efter dessa omfattande och grundliga förberedelser var det icke att undra på, att en artilleriofficer med Leths ovanligt klara hufvud och lifliga intresse för tjänsten skulle stå inför en vacker karriär på den militära banan. Befordringarne kommo nu ock slag i slag. Efter att 1891 ha utnämnts till kapten vid generalstaben befordrades han redan följande år till major därstädes och transporterades 1893 till major vid Andra Göta artilleriregemente. Ännu ett år och han vardt öfverstelöjtnant vid Vendes artilleriregemente; ännu ett och han utnämndes till öfverste och chef för detsamma.

Leth togs nu också i anspråk för de militära utredningsarbetena. Redan år 1891 hade han varit

ledamot i den då arbetande artillerikommittéen och följande år hade han säte i den kommitté, som fått i uppdrag utredningar rörande den fästningartillerikår i Karlskrona, hvars upprättande bildade inledningen till åstadkommandet af det nuvarande kustartilleriet.

Men dessutom innehade han 1894 och 1895 förordnande som chef för fältartilleriets skjutskola å Marma. Hans verksamhet här var af afgörande betydelse för vårt artilleris utveckling tack vare de förenklade och förbättrade skjutmetoder han därvid bragte till användning, och man kan nästan säga, att vårt artilleris pånyttfödelse daterar sig just från denna tid.

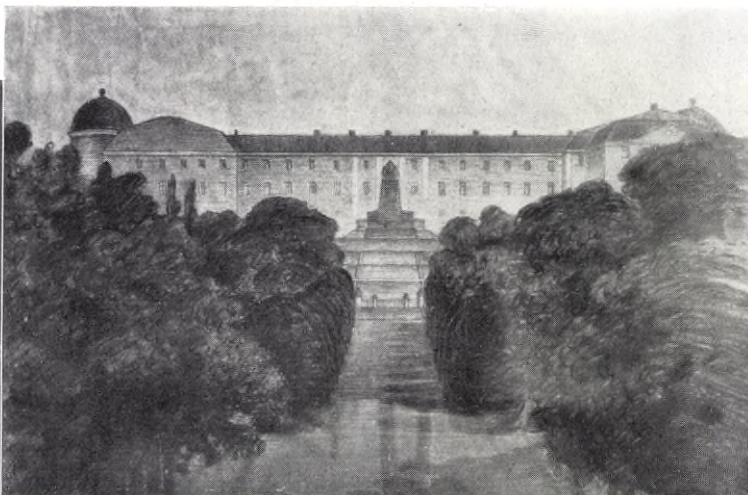
År 1900 fungerade Leth som ordförande i den då tillsatta artillerikommittén och tog äfven i öfrigt liflig del i de arbeten, som stodo i sammanhang med fältartilleriets ombeväpning i enlighet med beslut vid 1900 års riksdag. Det gällde då att införliva den modärna snabbeldskanonen med vårt försvarsväsen och vårt land hade då tillfredsställelsen att jämte Norge vara den första stat, som sedan uppslaget till fältartilleriets ombeväpning med kanoner i eldrörsrekylavetter blifvit gifvet — hvilket system snart i princip allmänt erkändes vara det för åkande artilleriets kanoner lämpligaste — gjorde sitt val i fråga om fältartillerimateriell. Sedan han den 30 oktober 1903 utnämns till generalmajor samt generalfälttygmästare och inspektör för artilleriet, blef det han, som fick hela ledningen af det i sammanhang med ombeväpningen stående omorganisationsarbetet lagd på sig.

Sälunda har under denna tid det svenska artilleriet riktats med ett nytt vapenslag, *positionsartilleriet*. Medel härtill beviljades af 1906 års riksdag, hvarvid den förändring genomfördes i den 1901 antagna planen, att kanoner (flackbanepjäser) och haubitser (kastpjäser) hvar för sig ordnades i särskilda divisioner samt haubitserna kommo att ingå till dubbla antalet mot kanonerna i stället för tvärtom. Dessutom ordnades kulsprutorna för sig i särskilda batterier.

Vidare bedrefvos omfattande försök för utrönande af bästa konstruktionen af en för vårt lands förhållanden lämpad *fälthaubits*. Under det rysk-japanska kriget hade än mera än under boerkriget betydelsen af vertikal eld äfven i fältkriget framstått — en betydelse, som vuxit, sedan fältkanonerna försetts med pansarsköldar — och af riksdagen ut-

STEN STURE-GRUPPEN.

T. h. Detalj af forslaget till monumets placering.

verkades nu anslag till anskaffande af haubitser af 10.5 cm. kaliber, hvilken måste anses för fältartilleriet lämpligast, då dylika haubitser med ungefär samma rörlighet som fältkanonen förena erfornderlig verkningsförmåga.

Under Leths fälttygmästaretid har dessutom fältartilleriets omorganisation på batterier å 4 pjäser i stället för förutvarande 6 genomförts, hvarigenom detsamma betydligt vunnit i rörlighet och därmed i effektivt stridsvärde.

Lägges härtil, att under dessa tolf år jämväl åstadkommits nya exercisreglementen och skjutinstruktioner samt att nya fältutrustningslistor utarbetats, är det lätt att inse, hvilken betydelsefull utveckling Leths intresserade och samvetsgranna

chefskap medfört för denna viktiga gren af vårt försvarsväsen och hvilken tacksamhet man inom vapnet till honom hyser för allt hvad han uträttat för detsamma.

År 1910 utnämndes Leth till generallöjtnant.

Alltifrån samma år har han jämväl innehaft förordnande som militär ledamot af Högsta domstolen vid handläggning därinom af krigsmål.

Likasa har han sedan 1910 fungerat som inspektör för militärläroverken.

År 1912 förordnades Leth att vara ordförande hos arméns fullmäktige vid deras sammanträde i hufvudstaden och samma år valdes han till ordförande i direktionen för arméns pensionskassa.

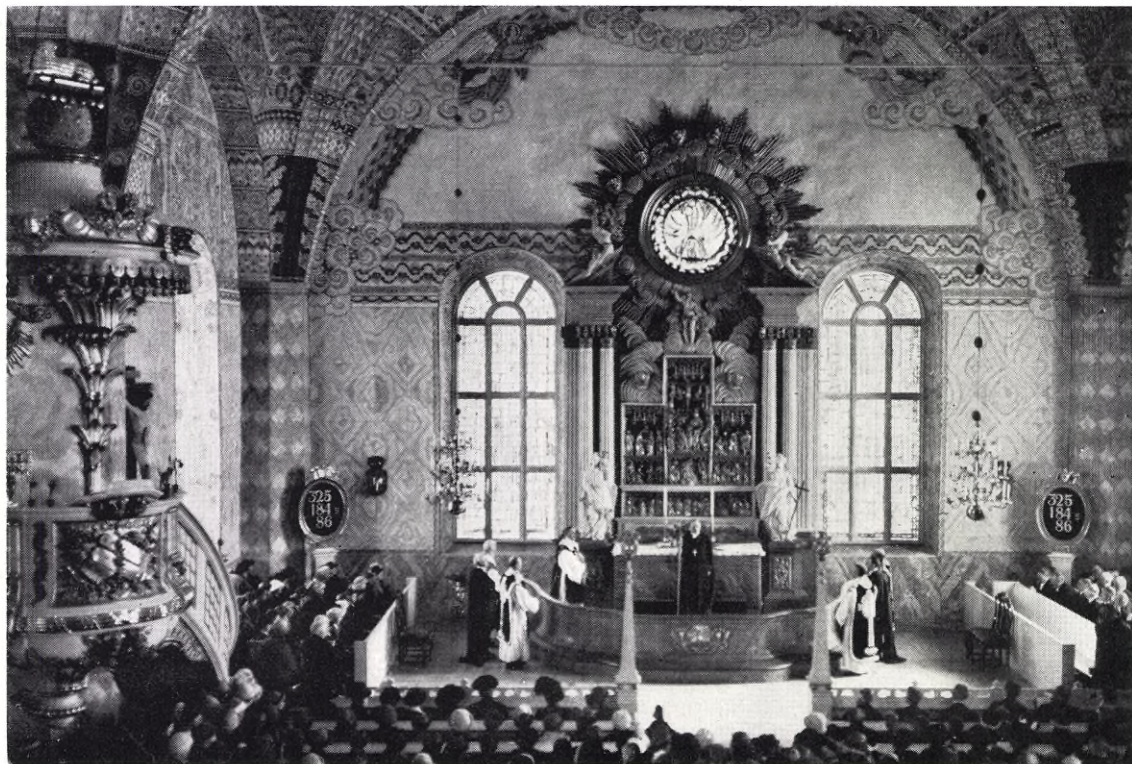

Foto. Relms röm, Ljusdal

LJUSDALS NYRENOVERADE KYRKA FRÅN 1100-TALET INVIGDES DEN 21 MARS AF ÄRKEBISKOPEN

Klubb. Bengt Svjertensson

Text å sid 430

STEN STURE-MONUMENTET OCH UPSALA SLOTT.

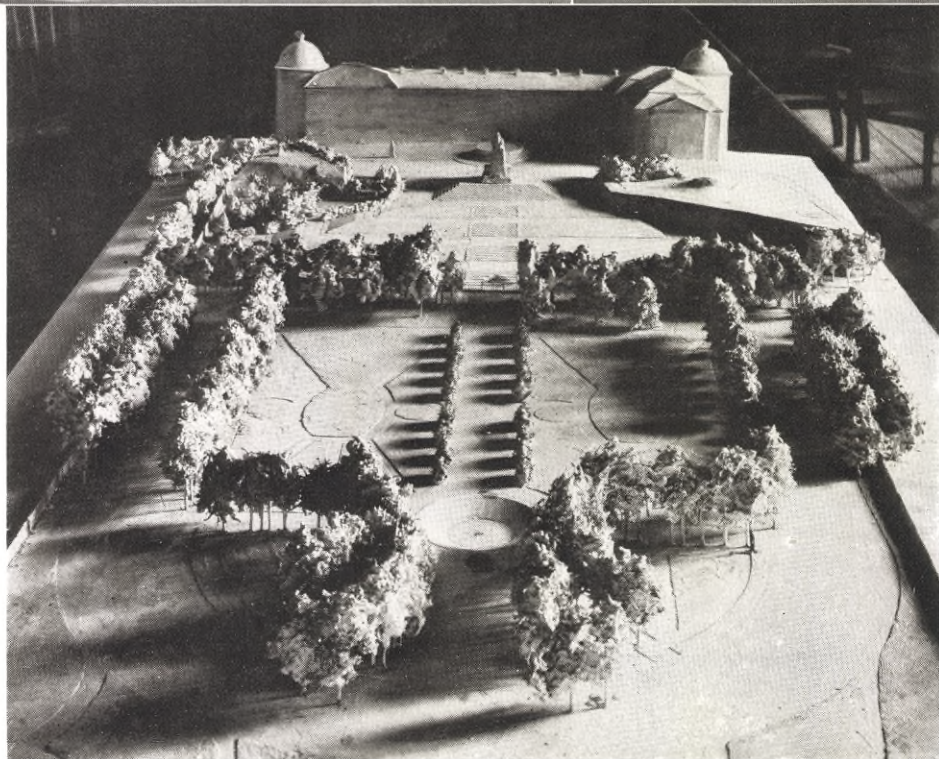

CARL MILLE'S FÖRSTA SKIZZ TILL STEN STURE-MONUMENTET.

Öfverst t. v : MODELLEN TILL DET NYA STEN STURE-MONUMENTET.

Det ser nu ut, som om Mille's bekanta och mångomskrifna Sten Sturegrupp ändtligen skulle få sin plats bestämd i lärdoms-staden vid Fyris. I dagarne har ett möte hållits af studentkåren i Upsala, i hvilket såväl skulptören som professor Curman deltagit och detta ställde sig sympatiskt emot den senaste planen att placera monumentet vid Upsala slott, närmare bestämdt mellan ruinerna af det nordvästra och sydvästra tornet på samma plats som Gustaf Wasas byst nu intar, samt vändt mot Botaniska trädgården.

Efter fotografier.

CARL MILLE'S FÖRSLAG TILL OMDANING AF PLATSEN BAKOM UPSALA SLOTT MED MONUMENTET.

Källa: Bengt Ström.

Kommer monumentet att få sin plats här, är det meningen att verkställa ganska vidlytiga förändringar af denna del af slottsbacken samt gräva fram de gamla terassanläggningar, som en gång prydt denna del af slottets grönskande omgifningar. Den som närmare betraktar monumentet, som det nu framträder i fullbordadt skick, skall i detsamma knappast känna igen monumentet

sådant konstnären ursprungligen skisserat det. Konstnären har på sistone starkt påverkats af den kubistiska konstruktningen, som äfven vunnit stor terräng inom skulpturen, och en af de mer synliga följderna häraf är detaljernas och figurernas framträdande ur den kompakta massa, hvars mäktiga verkan man förr beundrade.

HUNDRAÅRS DAGEN AF OTTO VON BISMARCKS FÖDELSE.

1. EN POPULÄR HVAR DAGSBILD AF FURSTEN I SITT SLOTT FRIEDRICHSRUH.

2. BISMARCKS ARBETS-
RUM i det skick
han lämnade det.

3. DEN NUVARANDE
FURSTEN, OTTO V.
BISMARCK, rikskanslä-
rens sonson, aflidne Her-
bert v. B:s son. Den
unge fursten är född
1897 och f. n. vid fronten.

Efter fotos tagna 1914
med enkefurstinnans
särskilda medgifvan-
de.

HVAR 8 DAG

4. VY AF SLOTTET FRIEDRICHSRUH.

Midt under brinnande världskrig — i kamp mot en värld skulle man nästan kunna säga — går Tyskland, att den 1 april fira hundraårsdagen af sin på statskonstens område störste sons födelse. Aldrig kunde omständigheterna vara gynnsammare för ett rätt uppskattande af hvad det i *Otto von Bismarck* ägt och hvad det genom hans afgång från utrikesledningen förlorat. Och huru många af hans landsmän skulle icke nu vilja, för att begagna gamle kung Göstas ord om sig själf, "riiwa honom upp ur mulen, om de kunde".

För sin samtid stod Bismarck först och främst som den brutale järn- och blodsmannen, som kallt öfvervägde medlen att vinna hvad han åsyftade och icke skydde att tillgripa dem, äfven om de icke voro de renaste. Eftervärlden är nog benägen att i detta hänseende bedöma honom mildare. För den står Bismarck mera blott och bart som

realiteternas man gentemot samtidens stämningensbestämmdhet. Han räknade städse med verkligheter, icke med önskvärderheter; han tillgrep järn och blod, men han tillgrep dem i själfva verket aldrig annat än i världshistoriska nödvändigheters tjänst. Han slog stundom på värfästet, men han gjorde det aldrig lättsinnigt; icke för vapenskramlets egen skull, utan för att ge till känna, att liksinnesen stodo på spel. Det var i sista hand detta, som gaf hans ord sådant eftertryck. Och hvad eftervärlden högst hos honom beundrar är kanske den själfalagda begränsningen af uppnådda maktställningar. Man vet, att han måste utveckla hela sin oerhörda kraft för att förmå kejsar Wilhelm och generalerna att efter Sadowa lämna de österrikiska arfländerna och de sydtyska staterna orörda: hans återhållsamhet i Nikolsburg lade visserligen grunden till segrarne 1870. Man vet också, att 1870 det tyska militärpartiet mot Bismarcks vilja genomdref afträdelser af Metz: hade Frankrike velat betala en extra krigsskadeersättning, som möjliggjort en motsvarande befästning å tysk sida, fanns enligt hans mening ingen anledning att behålla den iranska fästningen och belamra Tyskland med en afgjord fransk, fiendtligt sinnad befolkning. Och det är känt att äfven 1864 det var Danmarks eget och icke Bismarcks fel, att de norra delarne af Slesvig, i hvilka befolkningen fortfarande talade danska och kände sig dansk, icke bevarades åt Danmark. "I begränsningen visar sig mästaren". Äfven om man

APROPOS BISMARCKS 100-ÅRS MINNE: Äldsta sondottern, grefvyinnan Hannah von Bismarcks förmålning med ryttmästaren L. von Bredow. Bröllopet ägde rum i Stotzkapellet i Friedrichsruh den 15 mars.

politikens ledare? En fåfänglig fråga som alla, hvilka bero på en vilkorssats i pluskvamperfektum. Men ett faktum är, att "Weltpolitik" hör till de begrepp, som tyska professorer uppfunnit först sedan Bismarck lämnat regeringstömmanne ifrån sig, och att vänskap med den östra grannen hörde till hans politikens karaktäristiska drag. Bismarck var framför allt uppfinningsrik och minst af allt torde han ställt sig svarslös, om England såsom nu lämnat honom frihet i valet af formel. Tyskarne själfva medgifva, att deras diplomati under de ödesdigra julidagarne icke hallit måttet.

VÄRLDSKRIGET.

Den dominerande händelsen under världskrigets *trettiofjärde* vecka har utan jemförelse varit den galiziska hufvudfästningen *Przemysls fall*.

Redan den 21 mars utsändes från Petrograd det anmärkningsvärda meddelandet, att österrikarne vid Przemysl framemot morgonen den 18 öppnat eld mot de ryska ställningarna och fortsatt därmed hela natten, därvid förbrukande ammunition i så kolossal mängder, att det hittills saknat motstycke. Den 19 kl. 5 på morgonen hade en stark styrka af garnisonen företagit ett beslutsamt anfall i östlig riktning på fronten Medyka—Sykow—Platzowice. Inemot kl. 2 e. m. hade österrikarne utan att ha uppnått de ryska skyttegrävarna med stora förluster kastats tillbaka inom fästningslinjerna. Omkring 3,000 fångar hade tagits, tillhörande 23:dje honveddivisionen, som bildade kärnan af besättningen.

Från österrikisk sida gjordes samtidigt gällande, att besättningen företagit ett utfall, emedan den trott sig finna, att ryssarna varit mycket försvagade. Då deras styrka emellertid efter sju timmars häftigt strid konstaterats, hade besättningen anträdt återtagit till fästningen. I trots häraf tedde sig detta

häftiga utfall, hvars ändamål var svårt att inse. tämligen egendomligt. Den 22 mars kom förklaringen: fästningen Przemysl hade då gifvit sig. Anledningen härtill låg i, att de strax förut som outtömliga betecknade proviantförråden tagit slut. Då efter utfallet den 19 äfven den yttersta inskränkning i förplägnadsransonen blott tillåtit ytterligare tre dagars motstånd, hade kommandanten, general von Kusmanek, erhållit order, att efter utlöpan af denna frist och efter förstörandet af krigsmaterielen öfverlämna platsen åt ryssarne. Man hade ock lyckats att i tid förstöra fortet samt kanonerna, ammunitionen och förskansningarna.

Angående omfattningen af österrikarnes förluster meddelades från Petrograd, att enligt uppgift af general Kusmanek fångarne utgjordes af 9 generaler, 93 stabsofficerare, 2,500 officerare och tjänstemän samt 117,000 soldater. Från Berlin bestrides visserligen denna uppgift, men sedermera har den i allt väsentligt officiellt bekräftats af österrikarne själfva. Personalen uppgick, heter det, under de sista veckorna till 44,000 man infanteri och artilleri. till 2/3 landstorm, från hvilken siffror bör frånräknas inemot 10,000 man förluster vid det sista utfallet

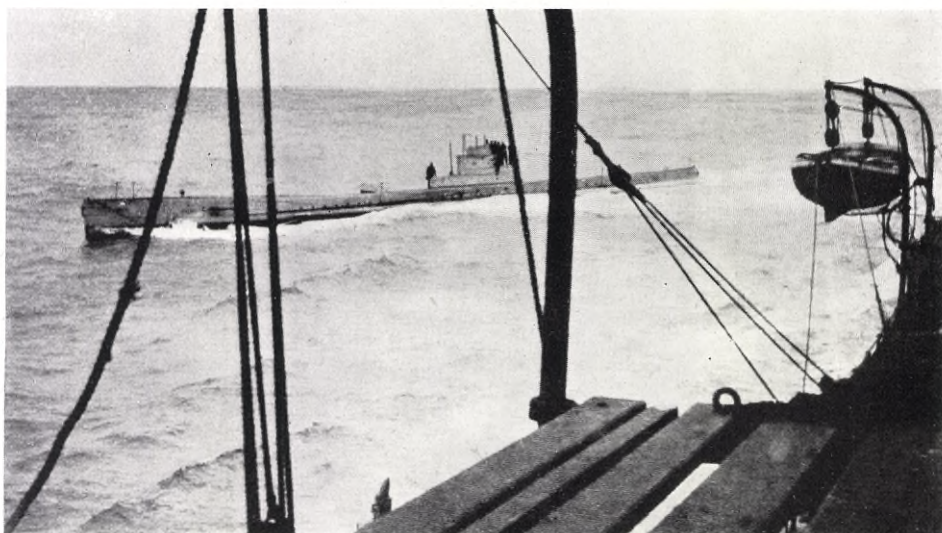
KRIGSBILDER FRÅN SJÖN.

Vidstående bild:
DEN TORPEDERADE SVENSKA ÅNGAREN "HANNA'S" BESÄTTNING RÄDDAD OMBORD Å HELSINGBORGSÅNGAREN "AUGUST LEFFLER". *Foton togs 4 timmar efter explosionen.*

Mellersta bilden:
DEN PÅ SIN TID BERÖMDA TYSKA UNDERVATTENSÅTEN "U. 29" FOTOGRAFERAD ETT PAR MINUTER INNAN DEN TORPEDERADE ENGELSKE ÅNGAREN "HEADLANDS". *Dennes kapten passade på att taga den säkerligen enastående fotografien.*

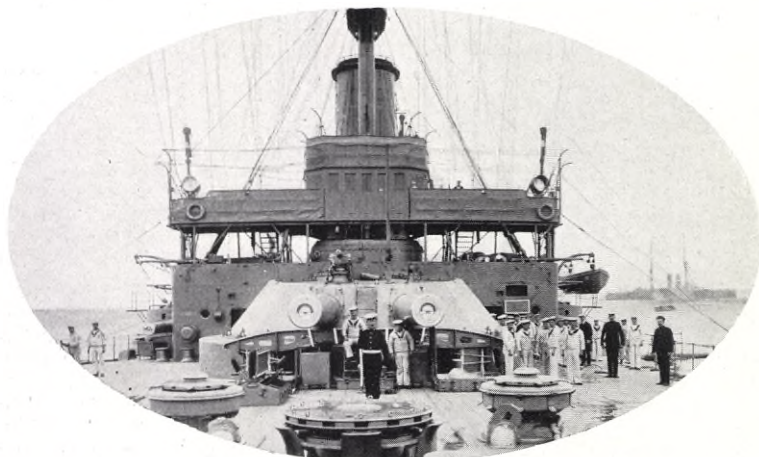
Man ser undervattensbåtens chef, (trol. kaptenlöjtn. Weddigen), stående ensam t. v., jämte besättningen i tornet iakttagande ångarens besättning lämna det till undergång dömda fartyget. Det var "U. 29" som sänkte de tre engelska pansarfartygen Hogue, Abokir och Cressy den 22 sept. Enligt rykte från England skulle undervattensbåten jämte besättning ha förolyckats helt nyligen.

Efter fotografier.

Kliché: Bengt SJ/Varvare

Vid den svenska ång. Hannas undergång den 13 mars vid Flambourough Head på engelska kusten omkommo sex man af besättningen, nämligen fyra eldare, en båtsman o. en mässpojke, alla bördiga från Blekinge. Kaptenen, A. Norling, och den öfriga delen af besättningen togos ombord på Helsingborgsång-

Efter fotografier.

Kliché: Bengt SJ/Varvare
DEN VID DARDANELLERNA I SANK SKJUTNA ENGELSKA PANSARKRYSSAREN "IRRESISTIBLE". *En del af däckets som ger en föreställning om kryssarens storlek.*

aren "August Leffler", hvilken befann sig i närheten af olycksplatsen.

H. 8. D:s prenumeranter i Stockholm

behagade vid prenumeration hänvända sig till Bokhandeln eller till Hvar 8 Dags distribution. Appelbergsgatan 58 B. då tidningen fritt hembäres. Rikst. Norrm. 585. Allm. tel. 20968.

SENASTE BILDER FRÅN KRIGSSKÅDEPLATSERNA I KARPATERNA o. BUKOWINA.

1. ETT ÖSTERRIKISKT FÄLT-LÄGER PÅ EN AF DE HÖGST BELÄGNA PLATSERNA I KARPATERNA.

2. TRUPPTRANSPORTER FRÅN CZERNOWITZ.

3. TYSK-ÖSTERRIKISKA GENERALKOMMANDOT I BUKOWINA.

4. TUNGA ÖSTERRIKISKA HAUBITSAR I ELDSTÄLLNING I KARPATERNA.

5. FIENDEN IAKTTAGES.

6. ÖSTERRIKISK RUMÄNISK ENTENTE CORDIALE. *Scen från Bukowina.*

7. SÅRADE BOSNIER FRÅN STRIDERNÄR I BUKOWINA.

EFTER FOTOGRAFIER.

NÅGRA NYA BILDER FRÅN DE TRAKTER DER MÅHÄNDA AFGÖRANDE SLAG F. N. UTKAMPAS.

GUBBEN satt på en fällstol utanför grinden. Till hvar och en som när-made sig ropade han:

— Lämna mitt hus i fred!

Hans hus var ett envåningshus, där fanns endast tre rum och kök samt två vindskammare. I trädgården stodo träden kala, gräsmattorna voro frostbitna, så att de icke ens dugde till bete. Det var i sanning icke mycket att vakta. Men gubben lämnade icke sin post. Han satt där ännu i mörkningen och till hvar och en som drog förbi ropade han: — Lämna mitt hus i fred!

Om någon af de främmande soldaterna stannade vid hans grind, steg han upp från stolen, drog af sin flottiga gröna mössa och berättade, att han hade döden i huset.

— Herr soldat, det är i edert eget intresse jag talar. Jag har döden i huset. Tror ni mig inte så kom med. Jag skall visa er. Men det är smittosamt, herr soldat.

Och herr soldaten trodde honom på hans ord. Han såg själf ut som döden.

Detta hus, som hyste döden, var det sista i sin by. När skymningen svartnat till natt kom en ung soldat och begärde att bli insläppt. Han hade klap-pat på alla dörrar och funnit alla bäddar upptagna. Att söka sig fram till nästa hus eller by var i mörk-ret ogörligt. Och döden fruktade han så litet, som det anstår en soldat att frukta. Gubben upprepade hvad han sagt hvarje förbidragande. Men denne var helt ung och något övermodig. Han skrattade och sade:

— Den där visan har jag hört förr. Se så, släpp nu in mig. Jag skall hvarken stjåla eller mörda. Jag vill bara sova.

Och när gubben upplyste honom om, att döden var i huset, lät han sig likväl icke afskräckas. Han sköt gubben åt sidan och trädde in på förgården. Det var så mörkt, att han icke kunde urskilja hu-sets port, men han gick mot ett lysande fönster. Gubben följde honom. När de kommit fram till fönstret sade gubben:

— Se nu, herr soldat, att jag inte ljuger. Det är min svärson, det där. Han är död.

Midt i rummet med framgafveln vänd mot fönstret stod en säng. Där låg en död. Han var ung som soldaten, men död. Han var svept i lakan ända upp under hakan. Nära hufvudgården satt en kvinna eller flicka. Hon satt framför ett bord och på bor-det stodo fyra brinnande ljus. Soldaten såg mera på flickan än på den döde. Han fann, att hon var vacker om också alltför mörk och alls inte så vacker som hans egen flicka därhemma. Förrästen var det en sak, som icke angick honom. Han ville bara sova. Han vände sig till gubben och sade:

— Nog finns det väl någon bädd i huset eller åtminstone en madrass eller hvad som hälst att ligga på?

— Det finns det, svarade gubben. I vindrummet står en bäddad säng, som min svärson brukade använda under sin fästmanstid. Men herr soldat, jag talar i ert intresse. Ni ser nu med egna ögon, att jag har döden i huset. Det är smittosamt. Jag ber er att lämna mitt hus i fred. Jag är en gammal man och jag har sorg tillräckligt.

Soldaten sade:

— Far lille, den där sängen i vindskammaren tänker jag inte afstå ifrån. Ingen människa tar skada af att jag ligger där, och det skall kännas ljufligt att få krypa in mellan lakan.

Han slog döförat till för gubbens invändningar

och trefvade sig fram till porten. Förstugan var fullständigt mörk. Soldaten blef tvungen att öppna dörren till det rum, där de fyra ljusen brunno. Men sedan han väl öppnat dörren hade det varit en oartighet att icke stiga in och berätta sitt ärende. Han gjorde ställningssteg innanför tröskeln. Den unga kvinnan reste sig långsamt upp och böjde på hufvudet.

Soldaten sade:

— Om förlåtelse, min nådiga. Jag söker bara natthärberge. Skulle ni eller någon annan vilja visa mig kammaren, där er fästman brukade sova.

Hon sade:

— Bådden är redan i ordning och jag skall bära in vatten och ljus. Det är kallt. Kanske ni vill ha en brasa? Så här till års brukade vi alltid elda, när min fästman skulle ligga däruppe. Han var förrästen min man nu, vi gifte oss i somras.

Soldaten lyfte af sig kasken och gick på två fram till sängen. Han trodde sig nödd att säga något och frågade:

— I hvilken sjukdom?

— Ack, sade hon och för första gången såg hon honom rakt in i ögonen. Min man dog i kriget. Han stupade i förrgår. Efter hvad man sagt mig skedde det i en bajonettstrid. Han fick strupen afskuren.

— Er far, började soldaten.

Hon aibröt:

— Jo, jag vet — han säger att vi har en smitto-sam sjukdom i huset. Ni lät inte skrämman er af knepet? Det är ju så vanligt. Far är rädd, att jag skulle förgå mig om jag mötte någon af de edra. Men jag är inte så dum. Hvem har mördat honom? Hvarken den eller den. Det är kriget.

— Det är sant, sade soldaten. Man får inte vara ond på den eller den. Det är kriget, det är alltsamman.

Ännu några steg närmade han sig hufvudgården och betraktade den döde. Hustrun böjde sig fram och pekade ut hur bajonettstygnen skurit. Hela strupen. Det var ett sår, som aldrig ville upphöra att blöda. Ett helt dygn efter det att döden inträdde, blödde det ännu. Soldaten skakade på hufvudet:

— Ja, det är inte roligt att se dem så här, sade han. — Då det pågår, tycker man det är som det ska vara. Men att se dem efteråt och så här i hemmet — det är svårt. Ja, de slogs förbannadt bra, de edra. Jag var också med i den där bajonettstriden.

— Jag vet det, sade kvinnan. — Far påstod att de våra fått förstärkning och att ni skulle ta en annan väg. Men jag visste, att ni skulle komma. I middags hörde vi era signaler. Far ville, att vi skulle gömma oss. Ah, hvad skall sånt tjäna till?

— Inte sant! utropade soldaten. Han rodnade af ifver och glädje. — Vi gör ju ingen människa för när. Låt oss bara vara ifred så — Det är riktigt snällt att ni inte är rädd —

Han tvärtystnade, förlägen öfver sin ifver. Han kände sig eländigt hemlös här i fiendeland, men det var en känsla som icke borde förrådas för första bästa. Lyckligtvis tycktes hon ha sina tankar på annat håll. Hon hade lutat sig ned öfver den döde. Hon strök honom öfver håret och pannan på samma mjuka, lugnande sätt som soldatens flicka brukade: men nu sade hon:

— Vi ska inte bli stående här. Ni är väl hungrig?

Hon förde honom ut i salen, tände taklampan, bredde en duk öfver bordet. Hon tog hans kask och kapp och hängde dem i förstugan. Geväret rörde hon icke. Han ville ogärna ställa det ifrån sig. När hon gick ut i köket, passade han på och

lade det under bordet. Han höll foten på kolfiven. Hon dukade upp en hel fästmåltid. Soldaten tog fram sin börs och räknade genom slantarna. De voro icke alltför många. Tack, tack, mumlade han förläget. Min nådiga gör sig för mycket besvär —

Och när hon satte fram två vinbuteljer, måste han säga ifrån.

— Nej, det här går inte an. Jag behöfver inte så iint. Och för ögonblicket är jag inte vid kassa —

Hon smålog.

— Vet ni hvad — stoppa in den där. Det är landsförråderi att sälja mat till fienden. Men att bespisa en hungrande kan inte vara orätt. Inte ens i krig.

Hon slog upp ett glas vin.

— Drink! Drink för hvem ni vill. Kanske ni har en fästmö därhemma? Ja, det ser jag på er. Åt nu och drick. Jag skall under tiden ställa i ordning ert rum.

Soldaten åt och drack. Han tänkte: Jag skall äta jämt så mycket, att jag blir mätt. Inte mera. Hon är väldigt hyggelig mot mig och det vore att missbruka hennes godhet, om jag äte upp alltsam man. Fast nog skulle det smaka. Om hon eller gubben gjorde mig sällskap, det vore en annan sak. Men det kan jag icke begära.

Efter en stund kom hon tillbaka. Hvarför äter ni inte? Försmå inte det lilla, huset förmår. Tror ni kanske, att jag har lagt gift i vinet. Se här?

Hon slog i ett glas och tömde det till hälften. Därpå räckte hon det till soldaten. Han skrattade och drack.

— Ack, sade han, jag är visst inte rädd. Ni är så god. Men hvarför vill inte er far göra mig sällskap?

Hon ryckte på axlarna.

— Far har gammaldags åsikter. Han vill inte dela bröd med en fiende. Men det går inte an att vara så trångbröstad i våra dagar. När ens egna äro borta, så får man hålla till godo med det sällskap som bjuds. Inte sant? Jag är riktigt hungrig. Tänk er bara, jag har inte ätit sen jag sist satt till bords med min man. Och det är fyra dagar sedan dess.

Hon tog en stol och satte sig midt emot honom. Soldaten skar af steken och lade för. De drucko med hvarandra. De började tala om ditt och datt, om vädret, de dåliga vägarna, om skörden som förstörts. Kriget undveko de, men soldaten berättade lustiga historier från sitt hem. Först berättade han om far och mor, om sin barndom. Hälst hade han talat om sin fästmö, men det vågade han icke. Hon lyssnade uppmärksamt, smålog, när han skratade. Plötsligt frågade hon: — Er fästmö då? Ni berättar ingenting om er fästmö? Han rodnade. Det var ju ingenting att tala om. Lösä framtidsplaner. Hon gaf honom rätt.

— Ni får kanske aldrig se henne mera.

Soldaten suckade. Han tänkte: Hvarför plågar hon mig med detta? Jag skulle önska att hon satte sig här bredvid mig. Jag skulle vilja hålla hennes hand i min. Jag är så ensam.

I detsamma steg hon upp och gick bort till fardörren. Hon lyssnade. Soldaten vred sig oroligt på stolen, han böjde sig ned och makade försiktigt till sig geväret. Kvinnan återvände till bordet, hon flyttade sin stol närmare soldaten. Hon sade, att hon kände sig så ohyggligt ensam. Tänk, herr soldat, jag har varit gift i fyra månader och nu är jag änka. Kan ni förstå hvilken tomhet. Det är som om hela världen tagit slut. Jag har inte längre något att tänka på. Ingenting att hoppas,

ingenting att frukta. Det är förfärligt att icke ha någon att hålla af —

Soldaten frågade:

— Höll ni mycket af er man?

Hon svarade icke. Hennes huivud sjönk. Den nakna halsen fick en vacker, rörande, blyg böjning. Soldaten tänkte: Ack stackars liten, hvad hon är vacker! Och tänk så ensam! Alledes som jag. Hvad skall jag nu göra? Jag vill inte tycka om henne. Jag vill inte, nej, jag vill inte. Kanske har jag också druckit för mycket. Där nere ligger mannen. Hu. Ack, hon har aldrig tyckt om honom. Hvarför skulle hon eljes sitta här? Det är bäst, att jag går upp på min kammare.

Han frågade:

— Hvad heter ni?

Hon såg upp, stirrade på honom med ett förvånadt uttryck.

— Hvad jag heter? Ni menar mitt dopnamn? Jag heter Judith.

— Judith, upprepade han och smålog sömnigt. Det låter bibliskt, men det är ett vackert namn.

Hon nickade, och plötsligt sade hon:

— Hvad ni har för en vacker hals, herr soldat.

Han skrattade förläget och bad om ursäkt. Utan att tänka på det, hade han öppnat några knappar i vapenrocken. Fältfasoner! Han knäppte igen. Men det ville hon inte. Nej, nej, han skulle vara som hemma hos sig. Atminstone för i natt skulle han ha ett hem. I det hon åter knäppte upp knapparna vidrörde hon hans blottade hals. Han grep henne i armarna och drog henne intill sig. Hon spjånade emot helt lätt. Då vidrörde deras fötter geväret. Bajonetten slog med ett stälklingande ljud mot bordsbenet. De ryckte till.

Soldaten brast i skratt.

— Där ser ni! sade han. Här sitta vi nästan som man och hustru i vårt hem vid dukadt bord. Men under bordet ha vi bajonetten. C'est la guerre.

Hon reste sig hastigt och gick ut i köket. Nu har du förnärmat henne, tänkte han. Hvad du är klumpig och dum. Trodde genast att hon skulle kasta sig i dina armar. Anej, det är en ärbar kvinna. Och du vill henne ingenting. Du har druckit för mycket, det är hela saken. Gå nu och lägg dig utan att säga godnatt. Hon vill inte se dig.

Han gjorde sig i ordning, tog upp geväret. Men som han skulle resa sig, kom hon tillbaka. Hon hade hämtat dessert och en flaska sherry. Soldaten måste hålla till godo. De äto och drucko. Soldaten var på sin vakt. Han uppförde sig så korrekt, som det bara var möjligt. Talade om likgiltiga ting och bemödade sig att hålla ögon och tankar borta från kvinnan. För sista gången drack han henne till.

— Går ni nu också och lägger er? frågade han.

Hon svarade:

— Nej, jag går in till min man.

Han anade en förebräelse i de där orden. Och det retade honom. Han fick en oemotståndlig lust att säga henne något beskt. Hvarför sitter ni här, om ni verkligen höll af er man? Men han bemästrade sig och sade endast i det han höjde glaset:

— Jag beklagar er, min vackra fiende. Men — c'est la guerre.

Han bugade till afsked tog sitt gevär. Gubben lyste honom uppför trappan. Soldaten läste dörren om sig, lade på haken. Han började kläda af sig. Rummet var helt litet och lågt i taket. Sängen stod midt på golvet, vackert bäddad med hvita lakan. Ack, det skulle smaka! På nattduksbordet brunno fyra ljus. Hvilket slöseri! Han släckte två af ljusen. Han sparkade af sig stöflarna. Plötsligt

Forts. å sid. 430.

Efter foto för H. R. D. af Hoffmann af A. V. Fahmn, Lund.

GRUPP AF ORDFÖRANDENA I DE OLIKA NORDISKA STUDENTFÖRENINGARNE.

Klädh: Bengt Silfverparn.

1. Cand. jur. E. RUUD, Kristiania, Norske Studentersamfundets ordf.; 2. Cand. E. SCHIELDROP, repr. för Studentersamf. i Trondhjem; 3. O. SUNDIN, Lunds studentkårs ordf.; 4. Fil. Kand. G. REUTERSKIÖLD, Stockholms högskolas studentf. ordf.; 5. A. MOLTKE-LETH, overretssagf., led. senior för Köpenhamns Studentforening; 6. E. WESSEN, Upsala Studentkårs ordf.

Nordisk fäst till fädrens minne firades den 26 mars i Lund under synnerligen högtidliga former och stor anslutning från såväl universitets- som andra kretsar. Till fästen hade den skandinaviska nordens öjriga universitet sändt representanter. Professor Nils Flensburg brakte i ett högstämdt tal de tre nordiska monarkerna en hyllning och professor Wrangel talade för Nordens högskolor.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å denna och nästa sida.

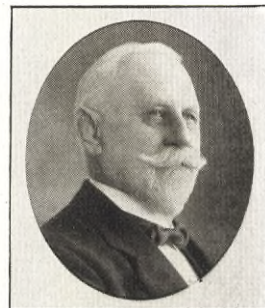
C. O. F. LJUNGUIST.
F. d. Kommandör i Flottan —
Stockholm. 75 år 5 April.*

C. L. DANIELSSON.
F. d. Disponent — Stockholm.
70 år 30 Mars.*

T. HINTZE.
Underståhållare — Stock-
holm. 60 år 3 April.*

O. F. E. HÅKANSSON.
Prakt. läkare — Stockholm.
60 år 4 April.*

L. F. SJÖBOHM.
V. Häradshöfd. — Borgholm.
75 år 6 April.*

G. T. JULIN.
Apotekare. — Hedemora.
70 år 19 Mars.*

F. E. KJELLQVIST.
Postmästare — Malmö 2.
50 år 1 April.

G. A. SJÖBERG.
En af landets ypperste skyftar
— Köhlswa. 50 år 22 Mars.

C. A. JACOBSON.
Förvaltare. Stadsjurm —
Karlskrona. 60 år 3 April.

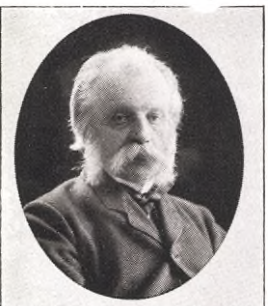
O. E. HAMMARSTRÖM.
Grosshandlande — Göteborg.
60 år 3 April.*

B. W. HAMMARSTRÖM.
Grosshandlande. — Göteborg.
60 år 3 April.*

H. BRUNDIN.
Disponent — Gimo Bruk.
45 år 27 Mars.

R. T. G. C. G. RUDBECK †.
F. d. Hofmarskalk. — Edsberg.
F. 25 † 13 Mars.*

A. W. PALANDER †.
Öfverstelöjtnant — Uddevalla.
F. 53. † 17 Mars.*

OSCAR LJUNGUIST. Sek.-löjtn. v. Fl. 66, komm.-kapt 1 gr. 90, kommandant v. Fl. stat i Stockholm 89—95, kommandör i Fl. 96, i res 98. Led. af Krigshöfr. 92—10. Led. af Örlm.-sällsk.

CARL DANIELSSON. Elev v. Filipstads bergsskola 67—68; under en följd af år bokh. förvalt. eller ingenjör v. olika järnbruk till 81; disponent i. a-b. Bofors—Gullspång 82—93, disponent i Uddeholms a-b. 94—13 ordi. i dess styr. sedan förstn. år o. fortfarande. Led. af Örebro läns lands- ting 83—93, af Verml. läns 95—12, led af styr. i. Verml. hypoteksfören. 94—13, af styr. i. Verml. ensk. bank 94—12. Led. af komm. i. Sveriges delt. i verdensställn. i Paris 1900. Led. af prestlöneregl.-komm. 97—03, lekm.-omb. v. flera kyrkomöten. Fullmäktig i Jernkontoret 14. Biografi o. helsid.-portr. årg. VI: 29.

TEODOR HINTZE. Stud.-ex. 73, höfr.-ex. 77, v. hid. 81, polisintend. i Stockholm 85, polismäst. der 89; underståhållare sedan 08.

OLOF HÅKANSSON. Stud.-ex. 74, med. lic. 83, på sin tid underläk v. Sättra o. Porla brunn samt v. Seraf. las; läkare v. Särö hälsbad 85; inneh. riksstat. större resestipend. o. idkade specialstudier i öron-, näs- o. halssjukdomar i Berlin. Wien o. Halle; sedan 86, prakt. läkare i Stockholm.

LUDVIG SJÖBOHM. Stud.-ex. 61, höfr.- o. kam.-ex. 64, v. hid. 68; ordi. i Borgholms stadsstyr sedan 75. Lasarettssyssloman o. banktj.-man sedan lång tid, brandchef sedan 74, omb. i. förmännafören. o. brandstods- bolag Landstingsman.

GUSTAF JULIN. Apotek.-ex. 69, inneh. apoteket i Hedemora m. förråd Avesta o. Långbanshyttan. Stadsfullm sedan 80, v. ordi. i 15 år. Led. eller ordi. i ett flertal af stadens komm.-styr. o. nämnder.

Ett dödsfall, ägnadt att väcka förstämning äfven inom vida kretsar i vårt land inträffade den 20 mars i Köpenhamn, i det att den kände tonkonstnären *professor Franz Neruda* då skattade åt förgångelsen, 71 år gammal.

Franz Xaver Neruda var född i Brünn och tillhörde en gammal böhmisk musikersläkt. Vid 5 års ålder började hans musikaliska utbildning på violin, sedan utbytt mot violoncellen, hvilket sistnämnda instrument blef det, medels hvilket han gjorde sig ett berömdt namn som konstnär. Helt ung kom Franz Neruda att medfölja sin far och sina två något äldre systrar på de konsertresor de med betydande framgång företogo i olika europeiska länder. Äfven vårt land kom därvid att besökas, och mottagandet här kännetecknades af en öfverströmmande hjärtlighet. Under det att de båda systrarne Wilhelmina och Maria Neruda, den förra gift med Ludvig Norman och den senare med Fritz Arl-

F. 1843. † 20 MARS.

berg, genom äktenskapets band knötos till vårt land, bosatte sig Franz Neruda i Köpenhamn, om hvars musiklif han kom att inlägga betydande förtjänster.

Anställd som violoncellist i hofkapellet åren 1864—76 var han lifligt verksam äfven som kammarmusiker och lärare i musik. Stiftade år 1868 Kammarmusikforeningen och två år senare Nerudakvartetten. År 1892 utnämndes han som ett erkännande af den värdefulla insats han gjort i dansk musiklif till Musikforeningens dirigent, hvilken befattning han ännu via sitt frånfälle innehade.

Äfven inom vårt lands musiklif har Franz Neruda spelat en framträdande roll framför allt genom sitt högt skattade dirigentskap för Musikforeningen i Stockholm, hvilket lades i hans händer år 1891, men äfven genom det stora antal konsertresor han med sin berömda stråkkvartett företagit till alla delar af vårt land. Högt skattad som utöfvande konstnär gjorde Franz Neruda sig ett känt och aktadt namn äfven som kompositör.

OTTO HAMMARSTRÖM. Deleg. i firman Bröderna Hammarström i Göteborg.

WILHELM HAMMARSTRÖM. Deleg. i firman Bröderna Hammarström i Göteborg. Led af styr. f. Göteborgs stadshypoteksfören.

REINHOLD RUDBECK †. Stud.-ex. 42, fil. dr. 48, fil. jubeldr. 98; andre sekr. i Utr.-dep. 55, leg.-sekr. i London o. Köpenhamn samt afsk. fr. dep. 00. Kammarherre 56, hofmarskalk 05. Eg. egend. Edsberg i Stockh. län o. Ingla i Upsala län. Statsrev. 62 o. 79—80; landstingsman 86—93. Led. af Sv. forskr. sällsk., Nord. oldskr. sällsk., af Samf. f. utg. handskr. skand. hist.

AXEL PALANDER †. U.-löjtn. v. Smål. gren.-bat. 76, transp. t. Västerb. reg. o. major 02, i res. 11, i Bohusl. reg. res. 12; öfv.-löjtn. i armén 11. Rulltör.-omr. behl.

(Till bild å sid. 419.)

Ljusdals gamla ärevördiga kyrka, byggd på 1100-talet, står nu fullt färdig efter den genomgripande restaurering den undergatt, och hvartill arbetsplan uppgjorts af arkitekten i öfverintendentsämbetet Fredrik Falkenberg.

Foto. Nilss n, Borås

Kisthåll. Bengt Nilsson

ETT GULDBRÖLLOPPAR: F. D. STATIONSINSPEKTÖREN OCH FRÜ PH. LA-GERGREEN I HERRLJUNGA firade den gyllene högtiden den 1 mars i kretsen af ett stort antal anförvandler och vänner.

Det nyrestaurerade tämpelets högtidliga invigning ägde rum den 21 mars och förrättades af ärkebiskop Söderblom.

Ljusdals kyrka äger ett af landets vackraste altarskåp. tillverkad i Antwerpen på 1500-talet.

Forts. fr. sid 427.

smög han sig på få till dörren och lyssnade. Vindstrappan knakade. Han öppnade dörren och hviskade ut i mörkret: Judith — Judith —

Tystnad. Han stängde långsamt dörren men lade icke på haken. Han kröp ned i bädden, släckte ljusen. Han sade till sig själf: — Jag vill bara tänka på dem därhemma —

Inom några ögonblick hade han somnat. — —

Han vaknade. Rummet var upplyst, han såg de fyra lågorna. Judith stod böjd öfver honom. Hans hjärta började dunka, dunkade, dunkade. Ack, det gjorde nästan ondt. Han sträckte upp armarna och grep med skälvande händer kring hennes huvud.

— Judith — Judith —

Hon sade: — För dig heter jag Judith. För honom där nere hade jag ett annat namn. Hvem skall nu nämna mitt namn?

— Judith — Judith —

Han drog ned hennes huvud. Då kände han, att hon skar i hans hals.

— Judith! skrek han.

Hon sade: — Jag beklagar dig min vackra fiende —

Han började rossla. Hon lämnade honom ensam. Hela huset var mörkt utom dessa båda rum, där ljus brunno. Hela byn låg tyst i nattmörker. Där sovno främlingar bland fiender.

Refer. fotograf.

Källa: Am. A.-J. Bengt Sjöberg, Sthm.-Öd.

FRÅN STRIDERNA OM LORETTO-HÖJDEN. Tyska trupper från främsta skyttelinien vid Arras vid en tagen gatubarr.kad. Hissen längst bort å bilden hållas af fransmännen. Höjden togs af tyskarna.

(Forts. fr. sid. 422.)

den 19, vidare 45,000 till krigstjänstgöring inkallade och på militär stat uppförda "arbetare, kuskar och hästkötare" samt dessutom järnvägs- och telegrafpersonal och till slut 28,000 sjuka och sårade å lasarettet. Som synes öfverensstämma, om ej ådrag göres för förlusterna den 19, dessa siffror fullständigt med de af Kusmanok enligt Petrogradsmeddelandet uppgifna. Att man i fästningen skulle inhyst 45,000 militärbetare är naturligtvis orimligt; förmodligen åsyftas härmed manskap, stående utanför såväl den ordinarie fältarmén som "landstormen", hvilken i Österrike och Ungern icke aldeles sammanfaller med hvad vi förstå under detta begrepp.

I hvarje fall är uppenbart, att Przemysls fall beecknar en betydande förlust icke blott på grund af den moraliska verkan det med nödvändighet måste utöfva på en stat, hvilken redan tidigare under krigets gång haft att upplefva så betydande motgångar som den österrikisk-ungerska. Insikten härom har väl varit anledningen till, att man äfven i Berlin visat sig angelägnare än vanligt att öfverskyla den ryska framgångens omfattning. Underligt är ej håller, att ryktena tagit ny fart om förestående fredliga österrikiska landafträdelser till Italien, resp. om Italiens nära förestående aktiva ingripande för att deltaga i det habsburgska rikets uppdelning på de girigt afväntande intressenter, som på alla sidor omgifva dubbelmonarkien och när som helst kunna dyka upp äfven bland Tyska rikets alltyskar. Men dessa rykten ha hittills alltjämnt stannat vid att förblifva blott rykten.

För centralmakterna har det varit en kär tröst att under dessa förhållanden uppehålla sig vid de fransk-brittiska förlusterna vid Dardanellerbombardemanget. Att dessa varit afsevärdt mera betydande än af de officiella uppgifterna öfver London och Paris framgått, är synnerligen antagligt, äfven om man gör klokt i att å andra sidan också utgå ifrån, att aktionen vid det historiska sundet icke inledts af ententemakterna, utan att dessa tagit med i kalkylen en högst afsevärd förlustsifra. Med erkännansvärd öppenhet har det brittiska amiralitetet förklaradt, att det icke gör sig några illusioner rörande de skador, bombardemanget den 18 mars tillfogat fortet, enär som det heter "vårt anfall till följd af de förluster, som förorsakades af drifminor, icke kunde fullständigt genomföras". Och det synes icke finnas någon anledning att betvifla riktigheten af amiralitetets samtida konstaterande af, att "våra flottor med sin öfverlägsna eld kunna behärska

fortens". Det är *minorna*, som i dessa för sina strömsättningar af gammalt bekanta farvatten bereda de huvudsakligaste svårigheterna. Oväder ha nödvändiggjort uppehåll i operationerna.

På krigsskådeplatserna till lands ha inga stora händelser tilldragit sig, hvarken i öster eller väster. Intresset är här efter Przemysls fall framför allt knutet till de häftiga striderna mellan ryssar och österrikare i Karpaterna, hvilka synas sammanväda till ett enda fruktansvärdt slag, hvars utgång torde blifva af stor betydelse för krigets vidare förlopp. I norr ha ryssarne åter fördrifvits ur Ostpreussen, men i öfrigt fortsätta striderna jämväl på denna kant, utan att något afgörande inträdt.

Handelskriget har fortgått ungefär som veckan förut. Undervattens- och luftskeppsangrepp på neutrala nederländska och norska fartyg ha framkallat en del oro. Engelska amiralitetet uppgiiver, att det finnas goda skäl att tro, att tyska undervattensbåten 29 borrats i sank med hela sin besättning. Det var denna båt som på sin tid ensam sänkte de tre engelska kryssarne "Cressy", "Hogue" och "Aboukir".

Lägges härtill, att en ny "Zeppelin"-raid satt den franska hufvudstaden i skräck, utan att dock förorsaka någon större skada, får det hufvudsakliga af veckans militära händelser anses ha blifvit vederbörligen annoterad.

I vårt eget land har regeringen lämnat det länge väntade förtroliga meddelandet till riksdagen rörande förhandlingarne vid trekonungamötet i Malmö, åt hvars politik den studerande ungdomen genom återupplifvande af de nordiska festerna i Lund till fädrens minne gifvit sin entusiastiska anslutning. Exc. Wallenberg kunde samtidigt lämna den glädjande underrättelsen, att svårigheterna för de svenska tvåvarutransporterna i Östersjön, hvilka hafva den största betydelse för vårt lands ekonomiska lif, nu blifvit undanröjda. Att hoppas är nu blott, att de tyska eftergifter, som tydligen här åstadkommits, icke skola efterföljas af svårigheter i förhållandet till England. Skulle det besanna sig, att man på brittisk sida har för afsikt att lägga hinder i vägen för vår foderämnestillförsel, har vår diplomati för visso fått sig en ny, lika angelägen uppgift förelagd till lösning. Lyckligtvis kan man hysa den bästa förhoppning, att densamma skall gå i land äfven med denna. Öfver hufvud kan vårt folk i närvarande ögonblick med större tillförsikt än någonsin se framtiden an.

Amatörfoto E. V. Norrman, Karungi
NYA HOTELET I KARUNGI NEDBRUNNET DEN 21 MARS.

Klicka: Bengt Silfverparre

En 14-årig yngling Walter Malmborg räddade den 14 mars, i Göteborgs hamn två gossar i åldern 6 och 8 år från att drunkna. Den svaga isen, på hvilken gossarne givit sig ut brast under dem och de skulle varit förlorade, om icke Malmborg, som är en skicklig simmare, skyndat till hjälp.

14-ÅRIGE WALTER MALMBORG GÖTEBORG räddade häromdagen med fara för eget liv två små gossar från drunkning på svag is, en bragd väl värd att uppmärksammas.

Karungi, det i sin egenskap af "Rysslands port åt vester" så hastigt upplomtrande lilla norrländska samhället hemsöktes den 21 mars af en hättig eldsvåda, som lade i aska "Nya homet" där tades. Elden, som utbröt vid 7-tiden på morgonen och antagligen förorsakats af bristfälligheter i ett af hotellets eldstadsrör, tog så våldsam fart, att en del af de i andra våningen boende gästerna måste rädda sig ut genom fönstren. Dålig tillgång på vatten och oillfredsställande släckningsanordningar försvarade räddningsarbetet. Hade icke vindstilla varit rådande, skulle äfven närliggande byggnader, däribland "Centralhotellet" varit räddningslöst förlorade.

Vi återgifva här en till vårt förfogande ställd bild å hvilken synas tvänne i Karungi synnerligen populära statstjänstemän, nämligen till vänster "Passviseraren i tullstugan vid Torne strand", tullkontrollör Tengroth från Stockholm samt till höger "han som växlar ut österns och västerns poster", postexpeditör Torneblad från Stockholm — föreståndare för postanstalten.

Foto. Ortmán, Haparanda
PASSVISERAREN OCH POSTFÖRESTÅN-
DAREN I KARUNGI.

Foto. Modin, Stelm
LIFRÄDDNING UR ISVAK: 1. Hur man drar upp en person ur en vak på svag is.
2. Käpta sättet att komma ur en vak. 3. Hur man ej skall gå tillväga.

Klicka: Bengt Silfverparre

Vid den s. k. isbrytarfärd med ångaren "Sandhamns Express, som Stockholms kappsimmingsklubb den 21 mars anordnade, gjordes ett längre uppehåll vid Stafsås, hvarunder några af klubbmedlemmarne demonstrerade de bästa lifräddningssätten vid drunkningsfara i isvakar. Vi återgifva några bilder från den instruktiva uppvisningen.

INNEHÅLL: Generallöjtnant F. J. Leth (biograf och helsidesporträtt) — Sturemonumentet i Upsala. — Världskriget — Bilder till den svenska och utländska dagskrönikan. — Veckans porträttgalleri. — "Judith". Ber. af Hjalmar Bergman.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskild medgifvande förbjudes vid laga påföljd.